

- Opera / La Traviata ve Verdi Üzerine...
- Kitap / Yolda
- Gezi / Safranbolu
- Güncel / Paramızın Değişen Yüzü
- Röportaj / Zafer Mutlu
- Sergi
- Geçmiş Zaman Yaprakları

Opera, La Traviata ve Verdi Üzerine...

Sevenlerinin tutkuyla bağlı olduğu, diğerlerinin ise "Hiç sevmem." dediği bir sanat dalı opera. "Biraz opera severim." diye bir şey yoktur, ya çok seversiniz operayı ya da hiç sevmezsiniz...

İlk gidişinizde karar verirsiniz hangi gruptan olduğunuza. Sevenlerden veya yeni deneyeceklerdenseniz, öyküsü Türk filmlerine konu olacak kadar aşk ve fedakârlık içeren, aryaları ise büyüleyici güzellikle olan "La Traviata"yı görmeyi öneririz. Ünlü İtalyan besteci Giuseppe Verdi'nin

olgunluk dönemine ait ve halk tarafından çok beğenilmiş ve tutulmuş olan operalarından biri olan "La Traviata" İstanbul Opera ve Balesi tarafından Kadıköy Süreyya Operasında bu yılın programında sahneleniyor.

Giuseppe Verdi, İtalya'nın Parma kentine bağlı Roncole kasabasında, 1813 yılında fa-

Ünlü İtalyan besteci Giuseppe Verdi'nin olgunluk dönemine ait ve halk tarafından çok beğenilmiş ve tutulmuş olan operalarından biri olan "La Traviata" İstanbul Opera ve Balesi tarafından Kadıköy Süreyya Operasında bu yılın programında sahneleniyor.

kir bir ailenin müziğe çok yetenekli ve hevesli çocuğu olarak dünyaya gelir ve gariptir ki ailesinden hiç kimsenin müzikle ilgisi yoktur. Tüm kasaba Verdi'nin yeteneğine hayran olup onu destekler ve konservatuara gidebilmesi için maddi yardım yaparlar. Milano'daki konservatuarın giriş sınavını kazanamayan Verdi ve hemşehrileri yılmazlar, ona özel dersler aldırırlar. Scala Orkestrası'nın şefi Lavigna'dan özel dersler alan Verdi, bu sayede opera müziğini tanır ve Milano'daki sanat ortamına girer. Kendisine maddi olarak çok yardımda bulunan Barezzi ailesinin küçük kızı ve piyano arkadaşı olan Margherita ile 1838 yılında evlenir. Kendisine opera siparişleri gelmeye başlar, ancak her başarılı sanatçının hayatındaki kötü günler Verdi'nin hayatında da başlamıştır. Besteleri başarılı olmaz, sağlığı bozulur, maddi sıkıntılar başlar, hem oğlunu, hem kızını kaybeder. Bu sıkıntılara daha fazla dayanamayan karısı ise beyin kanaması geçirerek ölür.

Kötü günler Pers İmparatoru Nabucco'nun librettosu için bestelediği hareketli bir melodi ile sona erer. Bu opera büyük bir başarı kazanır ve Verdi'nin ünü dünyaya yayılır. Yaşamının başarılı ve yeni bir dönemine 1851 yılından sonra giren Verdi, çok beğenilen "Rigoletta", "La Traviata" ve "Il Travatore" isimli üç önemli operasını besteler. Soprano Giuseppina ile evlenir. "Maskeli Balo", "Talihin Kudreti" ve "Don Carlos" gibi operalara da imzasını atan Verdi, 1871 yılında Mısır Hidivi İsmail Paşa'nın isteği ile "Aida" operasını besteler ve ününün doruğuna ulaşır. Kendisine Parma Ulusal Meclis Üyeliği, İtalyan Parlamentosunda Milletvekiliği ve Senato Üyeliği, Fransa'nın "Legion D'Honneur" ve "Grand Officier" nişanları ve Rusya'nın ilk kez bir sanatçıyı layık gördüğü "Stanislaw" nişanı verilir. 1901 yılında 88 yaşında Milano'da hayata gözlerini yuman Verdi, geride milyonların yüreğine dokunan aryalar bırakmıştır.

XVIII. yüzyılda Paris yakınlarında geçen senaryosuyla "La Traviata" hazin bir aşk ve fedakârlık öyküsü olarak karşımıza çıkmaktadır. Kelime anlamı "yoldan çıkmış kadın" demek olan "La Traviata", kahramanı olan Violetta'yı tanımlar. Erkekleri parmağında oynatan, aşka inanmayan, burnu havada ve cazibeli bir kadındır Violetta. Paris gece hayatının tanınmış simalarındandır ve etrafı kendisine hayran bir grup erkekle çevrilidir. Alfredo ise Violetta'yı içtenlikle seven bir gençtir. İlk perdede yalnız kaldıkları bir anda aşkını Violetta'ya itiraf eden Alfredo beklediği karşılığı alamaz. Böyle senaryolara Türk filmlerinden çok aşına olan bizlerin ko-

laylıkla tahmin edeceği gibi, Violetta aşka inanmadığı için Alfredo ile alay eder. Fakat Alfredo ısrarcıdır, pes etmez. İsrarlarına karşılık Violetta'dan bir kamelya almayı başarır, üstelik çiçek solunca tekrar gelebilmenin de sözünü almıştır. Onun heyecanı ve adeta kalbinin titreyişini yansıtan aryası (işte burada Verdi'nin dehası devreye giriyor) tüm seyirciyi titrettiği gibi Violetta'yı da etkiler ve aralarında bir aşk başlar. Bu aşk kısa zamanda öyle güçlenir ki, Violetta'yı Paris'in hareketli gece hayatından uzaklaştırır. Şehir dışında bir yazlıkta inzivaya çekilen âşıklar kendilerine yeni bir dünya kurmuşlardır ve çok mutludurlar. Belki her şey böyle kalırsa bir opera olmayacağından, belki de kötüler ve kötülükler olmazsa iyilerin de anlamı kalmayacağından işlerin kötüye gitmesi gereklidir. Paris'te şaibeli geçmişi nedeniyle pek de saygın bir üne sahip olmayan Violetta'nın yaşamış olduğu bohem hayat mutluluğuna engel olmaya başlar. Alfredo'nun babası Germont kötü adam olarak devreye girer. Kızının iyi bir evlilik yapabilmesi için oğlunun bu adı kötüye çıkmış kadından

ayrılması uygun olacaktır. Violetta'dan oğlundan ayrılmasını istemeye gider. Violetta o çağın en tehlikeli, amansız ve dramatik hastalığına yakalanmıştır, kolayca tahmin edebileceğiniz gibi; veremdir. Zaten ölümü beklemektedir. Alfredo'nun babasına oğlundan ayrılma sözünü verir. Bir mektup yazıp sebep göstermeksizin Alfredo'dan ayrılır ve tekrar bohem hayatına döner. Ancak Alfredo Violetta'dan vazgeçmez, peşinden onun gittiği baloya gider. Alfredo'nun babası da oradadır, Violetta'nın aşkının sahiciliğini anlamıştır ve sevenleri ayırdığı için pişmanlık duymaktadır. Kıskançlık, aşk, tutku, pişmanlık duyguları doruklara ulaşırken birbirini ardına gelen aryalar ve düetler yüreklerinizi kıpırdatmaya devam eder. Derken aşk galip gelir ve sevgililer yine birbirlerine kavuşurlar. Evlilik planları yapılırken esas kötülük tekrar devreye girer. Violetta verme yenik düşer ve Alfredo'nun kollarında son nefesini verir.

Mutlu sonla bitmez "La Traviata." Peki, kimdir suçlu? Geçmiş karanlık olan Violetta mı, toplum baskısı ile hareket eden Alfredo'nun babası Germont mu, aşkı Violetta'ya öğreten ve bu kadar acıya neden olan Alfredo mu, yoksa operanın bestecisi Verdi mi? Hiçbiri değil demeliyiz galiba. Geçmiş karanlık olsa da doğru aşkı bulup onun için fedakârlık yapma erdemini gösteren Violetta suçlu olamaz. Her ne kadar toplum baskısıyla hareket etse de sonunda pişman olup aşkın saflarında durmayı başaran Germont da suçlu değildir. Aşk olmak, aşkının peşinde koşmak da suç sayılmayacağından Alfredo da beraat etmelidir. Verdi ise bu operaya bu kadar güzel aryalar yazdığı için hemen affedilmeyi hak eder. O halde sevgili meslektaşlarım sanırım fatura Mycobacterium tuberculosis bakterisine ve o dönemde üçlü tedavi protokolünü ve antibiyotikleri keşfedemediğimizden dolayı bizlere çıkıyor. "La Traviata"nın mutsuzluğundan sorumlu olduğunuzu hiç düşünmemiştiniz değil mi?